

ÚSTECKÝ KRAJ

Krajský úřad

Z Á S A D Y **zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven** **v Ústeckém kraji**

Ústí nad Labem 2019
odbor kultury a památkové péče

ZÁSADY ZAJIŠTĚNÍ VÝKONU REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ KNIHOVEN V ÚSTECKÉM KRAJI

Článek I Základní ustanovení

V Ústeckém kraji je evidováno 289 knihoven. Z celkového počtu je 45 profesionálních (včetně 8 knihoven pověřených výkonem regionálních funkcí), 244 knihoven neprofesionálních s pracovním úvazkem do 15 hodin týdně, které poskytují občanům veřejné knihovnické a informační služby knihoven a 45 neprofesionálních knihoven vedených jako pobočky (stav k 31. 12. 2018).

Jejich funkčnost je zajištěna systémem regionálních funkcí, které jsou specifikovány v § 2 písm. h) zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „knihovní zákon“).

Základním cílem regionálních funkcí je:

- Zajištění dostupnosti veřejných knihovnických a informačních služeb ve všech místech České republiky.
- Vyrovnání rozdílů v úrovni poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb obyvatelům měst a malých obcí.
- Zajištění kvality a kontinuity veřejných knihovnických a informačních služeb v návaznosti na informační potřeby uživatelů.
- Odstranění nežádoucích diferencí v úrovni poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb mezi jednotlivými regiony a kraji.
- Účelná dělba práce a koordinace odborných činností v kraji.
- Efektivní využití veřejných finančních prostředků.
- Garance průběžné aktualizace knihovního fondu knihoven provozovaných obcemi.
- Udržení odborného standardu služeb v knihovnách regionu.
- Garance kvalifikačního růstu pracovníků knihoven (celoživotní vzdělávání).

„Zásady zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven v Ústeckém kraji“ (dále „Zásady“) vychází z ustanovení § 11 odst. 3 knihovního zákona, a stanovují pravidla zajištění financování regionálních funkcí na území Ústeckého kraje (dále „kraj“).

Článek II Vybrané právní předpisy

- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Usnesení vlády České republiky č. 1032 ze dne 23. 11. 2016 - Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2017 – 2020
- Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky

Článek III **Vymezení pojmů**

1. Regionální funkce

jsou odborné knihovnické činnosti podle § 2 písmene h) knihovního zákona, v jejichž rámci poskytuje krajská knihovna a pověřené knihovny v kraji základním knihovnám v kraji (obsluhované knihovny) především poradenskou, koordinační a vzdělávací službu, pomoc při zpracování statistiky knihovnických činností, budování a oběhu výměnných fondů, revizi a aktualizaci knihovnických fondů, nákupu a zpracování knihovnických fondů pořízených z prostředků obce, případně další nezbytné činnosti napomáhající rozvoji knihoven a jejich veřejných knihovnických a informačních služeb. Charakteristika regionálních funkcí je uvedena v čl. IV.

2. Krajská knihovna

je knihovna vymezená § 11 knihovního zákona, která plní a koordinuje plnění regionálních funkcí vybraných základních knihoven v kraji. V Ústeckém kraji je krajskou knihovnou Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem, příspěvková organizace. Jejím zřizovatelem je Ústecký kraj. Krajská knihovna je příjemcem příspěvku zřizovatele na výkon regionálních funkcí knihoven.

3. Pověřená knihovna

je základní knihovna v kraji, která je na základě „Smlouvy o přenesení regionálních funkcí krajské knihovny na pověřenou knihovnu“ uzavřené s krajskou knihovnou, pověřena výkonem regionálních funkcí pro obsluhované knihovny, jejichž jmenovitý seznam je nedílnou součástí uvedené smlouvy. Je příjemcem dotace na výkon regionálních funkcí z rozpočtu kraje.

4. Obsluhovaná knihovna

je základní knihovna v kraji nebo její pobočka, která poskytuje veřejné knihovnické a informační služby podle knihovního zákona a je zapsaná na Ministerstvu kultury České republiky v databázi knihoven poskytujících veřejné knihovnické a informační služby podle knihovního zákona. Provozovatel obsluhované knihovny uzavírá s pověřenou knihovnou smlouvu o poskytování regionálních funkcí, v níž je označena jako jejich příjemce.

5. Neprofesionální knihovna

je základní knihovna v kraji s pracovním úvazkem knihovníka do 15 hodin týdně.

6. Profesionální knihovna

je základní knihovna v kraji s pracovním úvazkem knihovníka vyšším než 15 hodin týdně.

7. Pobočka

je lokálně vyčleněná část základní knihovny, je organizační součástí této základní knihovny a pracuje pod jejím vedením.

Článek IV

Charakteristika regionálních funkcí

1. Poradenská a konzultační činnost

Poskytování odborných konzultací a rad, včetně metodických návštěv, a to ze všech oblastí knihovnické a informační činnosti a oblastí souvisejících s provozováním knihovny. Poskytovatelem služeb je krajská knihovna a pověřené knihovny.

2. Statistika knihovnických činností

Metodická i praktická pomoc knihovnám při zpracování statistických výkazů, sběr dat ze zpravodajských jednotek, kontrola dat a jejich zpracování. Poskytovatelem služeb je krajská knihovna a pověřené knihovny.

3. Vzdělávání knihovníků, pořádání seminářů a porad

Zajištění celoživotního vzdělávání knihovníků a jejich informovanosti o aktuálním vývoji oboru. Poskytovatelem služeb je krajská knihovna a pověřené knihovny.

4. Tvorba, distribuce a oběh výměnných fondů

Zajištění kvalitních, aktuálních a odborně zpracovaných knihovních fondů a jejich efektivního využití. Poskytovatelem služeb jsou pověřené knihovny.

5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Zajištění revize a aktualizace knihovních fondů v souladu s ustanovením vyhlášky č. 88/2002 Sb., k provedení zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon). Poskytovatelem služeb jsou pověřené knihovny.

6. Nákup, zpracování a distribuce knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele obsluhované knihovny

Akvizice, katalogizace a technická úprava knihovního fondu, jeho distribuce do knihoven. Poskytovatelem služeb jsou pověřené knihovny.

7. Servis automatizovaného knihovního systému

Dle možností regionů zajištění servisních služeb automatizovaných knihovních systémů v oblastech katalogizace, revize knihovního fondu a automatizované agendy výměnných souborů. Poskytovatelem služeb jsou pověřené knihovny.

Článek V

Pravidla pro přidělení dotace

1. Výběr knihoven pověřených výkonem regionálních funkcí provádí krajská knihovna. Kritéria jsou zejména:

- a) dodržování národních standardů v oboru knihovnictví,
- b) široká škála nabízených knihovnických a informačních služeb,
- c) automatizace knihovních agend,
- d) kvalifikace pracovníků poskytujících regionální funkce alespoň v oblastech akvizice, zpracování a uchování všech druhů dokumentů,

- e) vlastní webové stránky knihovny s informacemi pro obsluhované knihovny v okruhu působnosti,
- f) prostorové podmínky (skladové kapacity pro výměnný fond) a možnost zajištění dopravy pro výkon regionálních funkcí.

S vybranými knihovnami krajská knihovna uzavírá smlouvu o přenesení regionálních funkcí - viz čl. III bod 3. Tímto se základní knihovna stává knihovnou pověřenou a po splnění požadavků dle těchto Zásad a na základě uzavřené smlouvy o poskytnutí neinvestiční dotace příjemcem dotace z rozpočtu kraje na výkon regionálních funkcí.

- 2. Dotace na výkon regionálních funkcí je poskytnuta z rozpočtu Ústeckého kraje prostřednictvím Fondu Ústeckého kraje na základě „Smlouvy o poskytnutí účelové neinvestiční dotace“ uzavřené mezi krajem a jednotlivými pověřenými knihovnami (s výjimkou krajské knihovny).
- 3. Povaha dotace vymezuje výjimky ze Zásad pro poskytování účelových finančních prostředků v rámci Fondu Ústeckého kraje v čl. 4 odst. 4.5 a 4.6 :
 - a) dotace je poskytována ve výši 100 % uznatelných nákladů,
 - b) dotace může přesáhnout výši 500 000 Kč,
 - c) maximální výše osobních nákladů není omezena 40% z celkových uznatelných nákladů.
- 4. O celkové výši finančních prostředků na zajištění výkonu regionálních funkcí rozhoduje Zastupitelstvo Ústeckého kraje.
- 5. Žádost o poskytnutí finančních prostředků na výkon regionálních funkcí a návrh na rozdělení finančních prostředků pro jednotlivé pověřené knihovny předkládá Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem, příspěvková organizace, jako příslušná krajská knihovna, nejpozději do 31. 10. předcházejícího roku.

Jedním z vodítek pro stanovení výše dotace pro jednotlivé pověřené knihovny je metoda proporcionálního financování, která zohledňuje počet obyvatel a počet základních knihoven v kraji následujícím způsobem:

Celkový objem finančních prostředků se po odečtu částky pro krajskou knihovnu rozdělí v poměru 50 : 40 : 10.

Z částky, která představuje 50 % zůstatku finančních prostředků určených na zajištění regionálních funkcí, se stanoví průměrná částka připadající na jednoho obyvatele kraje, přičemž se pro účely výpočtu odečte od počtu obyvatel v kraji počet obyvatel okresu Ústí nad Labem a počet obyvatel měst s pověřenou knihovnou. Na každou pověřenou knihovnu připadají finanční prostředky, které jsou násobkem počtu obyvatel území, na kterém zajišťuje regionální funkce, a stanovené průměrné částky na jednoho obyvatele kraje.

Z částky, která představuje 40 % zůstatku finančních prostředků určených na zajištění regionálních funkcí, se stanoví průměrná částka připadající na jednu základní knihovnu provozovanou obcí (včetně poboček) v kraji, přičemž se odečte počet knihoven v okrese Ústí nad Labem. Na každou pověřenou knihovnu připadají finanční prostředky, které jsou násobkem počtu základních knihoven provozovaných obcí (včetně poboček) v regionu, na kterém zajišťuje regionální funkce, a stanovené průměrné částky na jednu základní knihovnu provozovanou obcí v kraji.

Z částky, která představuje 10 % zůstatku finančních prostředků určených na zajištění regionálních funkcí se stanoví průměrná částka připadající na jeden km² rozlohy, přičemž se odečte rozloha okresu Ústí nad Labem. Na každou pověřenou knihovnu připadají finanční prostředky, které jsou násobkem rozlohy území, na kterém zajišťuje regionální funkce.

Přihlíží se k regionálním rozdílům a cílům stanovených koncepcí rozvoje veřejných knihovnických a informačních služeb.

Prioritní oblasti poskytování finančních prostředků na zajištění regionálních funkcí knihoven stanoví krajská knihovna spolu s pověřenými knihovnami.

6. Nedílnými přílohami k žádosti o dotaci jsou:

- a) doklady osvědčující právní subjektivitu žadatele o dotaci (např. výpis z obchodního rejstříku, výpis z registru ekonomických subjektů) a další doklady (např. společenská smlouva, stanovy, statut, živnostenský list, zřizovací listina), a to v kopii;
- b) doklady ustanovení (např. volba, jmenování) statutárního zástupce právnické osoby, současně s dokladem osvědčujícím jeho oprávnění jednat jménem žadatele o dotaci navenek (podepisování smluv), a to v kopii;
- c) doklady o přidělení IČ a rozhodnutí o registraci a přidělení DIČ (pokud má registrační povinnost), a to v kopii;
- d) doklady o zřízení běžného účtu u peněžního ústavu (smlouva), v případě příspěvkové organizace svého zřizovatele, a to v kopii;
- e) čestné prohlášení o skutečnosti, že vůči majetku žadatele neprobíhá, nebo v posledních 3 letech neproběhlo, insolvenční řízení, v němž bylo vydáno rozhodnutí o úpadku, nebo insolvenční návrh nebyl zamítnut proto, že majetek nepostačuje k úhradě nákladů insolvenčního řízení, nebo nebyl konkurs zrušen proto, že majetek byl zcela nepostačující, že nebyla zavedena nucená správa podle zvláštních právních předpisů, že na majetek žadatele nebyla nařízena exekuce, že vůči žadateli, ani žádnému podniku ve skupině podniků (pokud je žadatel součástí skupiny podniků, se kterými je propojen, včetně podniků zahraničních), nebyl vystaven inkasní příkaz pro navrácení protiprávní a neslučitelné podpory, který dosud nebyl splacen, a to v originále;
- f) čestné prohlášení o skutečnosti, že žadatel nebyl pravomocně odsouzen pro trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání žadatele, nebo pro trestný čin hospodářský, nebo trestný čin proti majetku, jde-li o právnickou osobu, musí tento předpoklad splňovat statutární orgán nebo každý člen statutárního orgánu, a je-li statutárním orgánem žadatele či členem statutárního orgánu žadatele právnická osoba, musí tento předpoklad splňovat statutární orgán nebo každý člen statutárního orgánu této právnické osoby, a to v originále;
- g) čestné prohlášení o skutečnosti, že u místně příslušného finančního úřadu a okresní správy sociálního zabezpečení a zdravotních pojišťoven, nemá žadatel žádné nesplacené závazky po lhůtě splatnosti, a to v originále;
- h) čestné prohlášení o skutečnosti, že žadatel nemá žádné závazky po lhůtě splatnosti vůči státním fondům, přičemž za závazky vůči státním fondům se považují i závazky vůči Státnímu fondu životního prostředí, Pozemkovému fondu (Státnímu pozemkovému úřadu) a Celní správě, za vypořádání nelze považovat posečkáni úhrady dlužných závazků, a to v originále;

- i) čestné prohlášení, že žadatel nemá žádné závazky po lhůtě splatnosti vůči rozpočtu kraje, tzn. např., že bylo ve stanoveném termínu předloženo řádné vyúčtování v případě, že byly žadateli finanční prostředky v předchozích obdobích poskytnuty, a to v originále.
7. Výše příspěvku krajské knihovně na výkon regionálních funkcí pro daný rok se stanovuje na základě potřeb krajské knihovny k zajištění plnění a koordinace regionálních funkcí dle knihovního zákona. Z příspěvku mohou být hrazeny pouze osobní náklady a činnosti vyjmenované ve článku IV. těchto Zásad.
8. Návrh celkové výše dotace a příspěvku na výkon regionálních funkcí, se předkládá Zastupitelstvu Ústeckého kraje při schvalování rozpočtu kraje na příslušný kalendářní rok. Následné rozdělení celkové částky pro jednotlivé pověřené knihovny a Severočeskou vědeckou knihovnu v Ústí nad Labem, příspěvkovou organizaci, schvaluje zastupitelstvo kraje podle vyhrazených kompetencí stanovených zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
9. Finanční prostředky na výkon regionálních funkcí jsou
- a) přísně účelové,
 - b) poskytovány výlučně na úhradu neinvestičních nákladů souvisejících se zajištěním regionálních funkcí v kraji specifikovaných v čl. IV, do výše 100 % těchto nákladů,
 - c) použitelné na úhradu nákladů vzniklých v kalendářním roce, ve kterém byly poskytnuty,
 - d) zúčtovatelné s rozpočtem kraje za příslušný kalendářní rok, **nejpozději však do 30. 1. následujícího roku.**
10. Dotace bude příjemci vyplacena, v souladu s ustanovením § 28 odst. 15 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, prostřednictvím rozpočtu zřizovatele příjemce.
11. Příjemce dotace je povinen vést oddělené účetnictví o poskytnuté dotaci pod účelovým znakem (UZ) 311.
12. Příjemce dotace je povinen uvádět viditelně na všech písemnostech a při všech akcích souvisejících se zajištěním regionálních funkcí, že činnost byla podpořena Ústeckým krajem (dále jen „Sponzorský vzkaz“) v provedení respektujícím logomanuál Ústeckého kraje. Příjemce dotace je povinen se s daným logomanuálem seznámit a toto seznámení potvrdit ve smlouvě o poskytnutí dotace. V případě pochybností je příjemce dotace povinen předložit návrh způsobu použití a umístění „Sponzorského vzkazu“ ke schválení příslušnému zaměstnanci Ústeckého kraje, případně upravit návrh podle jeho námitek a předložit ho ke konečnému schválení.
13. Je-li příjemce dotace plátcem DPH s nárokem na uplatnění odpočtu této daně, bude dotace poskytnuta na plnění bez DPH.
- Pokud příjemce, který je plátcem DPH, nebude v rámci zajištění výkonu regionálních funkcí uplatňovat odpočet této daně, je nutné tuto skutečnost doložit čestným prohlášením přiloženým k vyúčtování.
14. Závěrečnou zprávu o použití poskytnuté účelové neinvestiční dotace a její finanční vypořádání předkládá příjemce dotace Krajskému úřadu Ústeckého kraje, odboru kultury a památkové péče, oddělení přestupků a ekonomiky, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem nejpozději do 30. 1. následujícího roku.

Závěrečná zpráva musí obsahovat:

- označení příjemce účelové neinvestiční dotace
- číslo smlouvy poskytovatele uvedené na 1. straně smlouvy
- popis realizace zajištění regionálních funkcí
- kvalitativní a kvantitativní výstup
- přínos pro cílové skupiny
- celkové zhodnocení zajištění regionálních funkcí

Závěrečné finanční vypořádání čerpání dotace musí obsahovat:

- přehled veškerých nákladů a výnosů souvisejících se zajištěním regionálních funkcí
- prohlášení o uložení všech účetních dokladů souvisejících s výkonem regionálních funkcí pro daný rok v dané pověřené knihovně,
- sestavu dokladující vedení odděleného účetnictví souvisejícím s poskytnutou dotací pod UZ 311.

15. Příjemce je povinen:

- a) Uvádět viditelně na originálu všech účetních dokladů souvisejících s poskytnutou dotací na zajištění regionálních funkcí, že činnost byla podpořena Ústeckým krajem pod UZ 311.
 - b) Umožnit pověřeným pracovníkům kraje provádět kontrolu čerpání a využití prostředků dotace a v této souvislosti jim umožnit nahlížet do účetní evidence dané pověřené knihovny.
 - c) Pokud nebudou poskytnuté finanční prostředky vyčerpány v plné výši nebo budou použity v rozporu s účelem, ke kterému byly poskytnuty (uznatelné náklady), je příjemce povinen vrátit poskytovateli nevyčerpané prostředky nebo prostředky použité v rozporu s účelem neprodleně, jinak ve lhůtě stanovené poskytovatelem.
 - d) Respektovat přijaté závěry z kontroly provedené příslušnými orgány poskytovatele.
16. Porušením rozpočtové kázně je každé neoprávněné použití nebo zadržení peněžních prostředků poskytnutých jako dotace (§ 22 odst. 1 až 3 zákona č. 250/2000 Sb.). V případě, že se příjemce dopustí porušení rozpočtové kázně tím, že neoprávněně použije nebo zadrží poskytnutou dotaci, bude poskytovatel postupovat dle § 22 zákona č. 250/2000 Sb. a bude příjemci uložen odvod včetně penále za prodlení s odvodem ve výši stanovené platnými právními předpisy a smlouvou o poskytnutí účelové neinvestiční dotace.
17. Finanční prostředky poskytnuté k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven nemají charakter veřejné podpory v souladu se články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie.
18. Kraj uveřejní smlouvu o poskytnutí účelové neinvestiční dotace nad 50.000,- Kč
- a) v souladu s § 10d odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, nebo b) v registru smluv dle zákona č.

340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), ve znění pozdějších předpisů.

Článek VI

Uznatelné náklady

1. Dotaci lze použít pouze na úhradu nákladů vzniklých od 1. 1. do 31. 12. příslušného kalendářního roku v přímé souvislosti s výkonem regionálních funkcí dle článku IV.
2. Uznatelný náklad je nezbytný náklad, který vyhovuje zásadám efektivnosti, účelnosti a hospodárnosti, byl skutečně vynaložen a zachycen v účetnictví příjemce na jeho účetních dokladech, je identifikovatelný, ověřitelný a podložený prvotními podpůrnými doklady a vznikl příjemci v přímé souvislosti s výkonem regionálních funkcí ve stanoveném období.
3. Neuznatelný je náklad na:
 - a) pořízení dlouhodobého a krátkodobého finančního majetku,
 - b) úroky, penále, pokuty a jiné sankce, ať už jsou sjednané ve smlouvách nebo vznikajících z jiných příčin
 - c) opatření pro možné budoucí ztráty nebo dluhy,
 - d) nákupy pozemků nebo budov,
 - e) ztráty z devizových kurzů,
 - f) reprezentativní náklady (rautové, cateringové, alkohol),
 - g) nájemné s následnou koupí (leasing),
 - h) cestovné nad rámec úpravy v zákoně č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, pro zaměstnavatele, který je uveden v § 109 odst. 3 tohoto právního předpisu,
 - i) mzdy včetně odvodů nad rámec platových předpisů pro zaměstnance ve veřejných službách a správě
 - j) jakékoliv provize
 - k) odměnu zpracovateli žádosti o dotaci
 - l) manka, škody
 - m) finanční odměny účastníkům za umístění v soutěžích a akcích podobného charakteru
 - n) výdaje nesouvisející s výkonem regionálních funkcí.

Článek VII

Výroční zpráva

Výroční zprávu o výkonu regionálních funkcí v kraji za příslušný kalendářní rok zpracovává krajská knihovna. Minimální osnova výroční zprávy zahrnuje cíle regionálních funkcí a stav jejich naplnění, hodnocení jednotlivých regionálních funkcí, jejich financování a statistický výkaz výkonu regionálních funkcí. Výroční zprávu předá krajská knihovna do 31. 3. následujícího roku na Krajský úřad Ústeckého kraje a zároveň ji zveřejní na svých webových stránkách.

Článek VIII

Doložka platnosti

1. Údaje o příjemcích finančních prostředků na zajištění výkonu regionálních funkcí budou v každém kalendářním roce zapsány do veřejně přístupného informačního registru. Ústecký kraj, jako orgán územní samosprávy, je povinen poskytovat informace, vztahující se k jeho působnosti dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.
2. Zásady zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven v Ústeckém kraji byly schváleny usnesením Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 040/22Z/2019 ze dne 9. 9. 2019 a nahrazují Zásady schválené usnesením č. 038/11Z/2018 ze dne 26. 2. 2018, které se tímto ruší.
3. Tyto Zásady nabývají platnosti a účinnosti dnem schválení dne 9. 9. 2019.